

General Antonescu - novi mož Romunije

Revolverski strelji so odjeknili v zraku in razburili nočno tišino v Bukarešti. V predvorju kraljevega gradu je policija premagala nekaj mladih ljudi. Tudi v telefonski centrali in radijski oddaji hite vojaški oddelki, preiskujejo stanovanja, prijemajo, zapirajo. Razburilne govornice se širijo po prestolnici, kavarne so pozaprle.

Med Romuni, ki nimajo zastoj vroče, hitro razburilne latinske krvi, so politični prepriki kaj pogosti. Videti je, da je šlo zdaj zares, ker so morala celo uradna poročila iz Bukarešte priznati, da se je nekaj pripetilo. Četudi bi lahko zadušili državni udar, so v mestu povzročili padec politične hiše, včeraj še mogočne, jeklene trdne, neomajne. Kralj se je moral odpovedati, na površju se je pojavil nov mož, general Antonescu.

General Antonescu, romunski ministrski predsednik

General Antonescu, rešitelj Romunije ob dvajseti uri ga nazivajo, je postal novi ministrski predsednik z izrednimi pooblastili. Kdo je ta mož? Ga lahko morda primerjamo z maršalom Petainom ali Hindenburgom? Antonescu je bil dolgo časa izven vsakdanjega političnega življenja. Je še v najboljših moških letih, 58 let star, v svetovni vojni ni bilo nič posebnega slišati o njem; življenje mu je potekalo v senci armade. V notranji politiki do zadnjega ni javno nastopal. Njegovo življenje v mladosti ni drugačno od povprečnega življenja vsakega oficirja. Leta 1907 ga vidimo že nad sovrastniki: kot štabni oficir sivega maršala Avaresca, junaka prve balkanske vojne, se je izkazal pri zadušitvi neke krvave kmetijske vstaje. V javnosti so imenovali večkrat njegovo ime, vendar le bolj šepetaje: lovorjavi venci iz državljanske vojne imajo za oficirja le polovično vrednost.

V svetovni vojni je hitro napredoval. Bil je poročnik, major, polkovnik v romunskem generalnem štabu. Izkazal se je kot odlični organizator. Njegovega imena niso mnogo imenovali. Ostal je pisarniški oficir, ni šli v ospredje. Pri podrejenih je bil vsled pravčnosti in strogosti priljubljen.

Antonescu je izobražen mož širokega obzora, mnogo je potoval, zna tuje jezike, z lahkoto se suče po diplomatskem parketu. Zato ga je vlada poslala v tujino. Bil je vojaški pribojnik pri romunskih poslanstvih v Parizu in Londonu, ko je bil l. 1924. povzdignjen v generala, pa je postal vodja romunskega odposlanstva pri pripravljajoči se razorožitveni konferenci v Ženevi. Po povratku v domovino bi rad za stalno ostal doma. Postal je ravnatelj vojne akademije, načelnik generalnega štaba, prišel je torej na višek vojaške lestvice. Ali je s tem njegovo poslanstvo pri kraju?

Razmere so ga prisilile, da se je začel nazadnje pehati še s politiko. Ze od leta 1934. je prijazno gledal na »Železno gardo«, ki je ostro nasprotovala kralju Karolu. Ko je kralj Karol ukinil ustavo, poslal ministre in poslance domov ter prišel z lastno diktaturo, je stopil Antonescu v ospredje, čeprav so vedeli, da se ne strinja s kraljem. Konservativni nacionalist Goga ga je vzel v vlado. Potrebovali so močne moze in Antonescu je imel zaupanje armade.

Razmerje med kraljem in Antonescom se ni poboljšalo, nego poslabšalo. Goga je odstopil, kralj je okrotil novo ustavo, razpustil je »Železno gardo«, ustanovil edinstveno stranko »narodnega preporoda«. Antonescu se je branil nadej uniformo nove stranke, branil se je priseči na novo ustavo. Nagibal se je na Manijovo kmetisko stranko, ki je skupno z »Železno gardo« vodila odpor proti kralju.

Kralj je dobro vedel, kdo mu je najnevarnejši nasprotnik. Ne Codreanu, vodja »Železne garde«,

ne Maniu, voditelj kmečke stranke, ampak železni general, ki ima armado za seboj. Nad državo so začele po vrsti prihajati strašne težave. Trije so sedje po vrsti in zahtevali spremembo meja. Ko je bila nevarnost na višku, je stopil iz zatišja Antonescu. Pisal je kralju javno pismo, priobčeno v časopisu, kjer ga prosi in roti, naj spremeni način vladanja in menja vladne moze, dokler je še čas. Napovedal je padec monarhije, propad države, če ne bodo dorasli velikim preizkušnjam.

Kralj je dal Antonescu prijeti. Težka vojaška vrata so se zaprla v gradu Bistrica za njim. Prišli so hudi dnevi. Bolgarija je dobila del Dobruže, dunajska razsodba je odločila o usodi Sedmograške, še prej je šla Besarabija pod Sovjete. Odstopali so ministri, visoki uradniki, nastajali so nemiri. Tisk je postajal vedno bolj nestrpen. Prvotno boječe, zakrito, nato pa vsak dan glasneje je zahteval, naj kralj odstopi. Časopis »Universul« je zapisal, da je še v Romuniji mož, ki bi mogel v teh težkih urah rešiti državo pred anarhijo in razpadom. Ta mož je bil še včeraj protizakonito v zaporu, danes pa že hiti v prestolnico. Vso moč generalu Antonescu!

Naslednjega dne je bil Antonescu že ministrski predsednik. S krvavim srcem je podpisal Karol njegovo imenovanje. Antonescu je takoj razveljavil Karlovo ustavo, sprejel izredna pooblastila in postal diktator. Kasnejši dogodki pa so še vsem v živem spominu. Kralj se je moral odpovedati prestolu in oditi.

Zenske skrbi

Zenske nameščenke neke grške banke v Atenah so se zglasile pri ravnatelju s posebno prošnjo. Dve uradnici, ki sta služili v hiši že dolgo vrsto let, sta se zglasili pri ravnatelju in s solznimi očmi prosili v svojem imenu in v imenu svojih tovarišic sledeče: pred kratkim je izdalo ravnateljstvo v neki naredbi med drugim tudi to, naj se v osebnem registru navede rojstno leto vsakega nameščenca in nameščenke. Zastopnice vseh ženskih nameščenec v banki ga najljubezniveje prosijo, naj dovolji, da ta določba za ženske ne velja. »Ne smejte se naši prošnji, gospod ravnatelj,« so mu rekli, »in nam dovolite, da vam govorimo kot svojemu očetu. Med nami je še mnogo dam, ki so že malo bolj priletne, pa še niso dobile moškega spremljevalca. Te se boje, da noben možni ne bi

Kralj alkohol, sovražnik države

Ko je izšla knjiga velikega ameriškega pisatelja Jacka Londona »Kralj alkohol«, je bilo človeštvo globoko presunjeno. Če pustimo ob strani nekatere sekte in to ali ono majheno gibanje, se z vprašanjem alkoholizma nihče ni resno bavil. Le zdravniki so včasih svarili pred tem zapeljivim in nevarnim sovražnikom. Nihče pa ni v dovoljni meri pojmoval socialne in pravne strani tega vprašanja, nihče ni prav pomislil na to, da zahaja mladina v gostilne, ker prav za prav nima ali ne ve kam iti, nihče ni na glas povedal, da je na dan mnogih velikih zločinov pijanost. — Jack Londonova knjiga, kjer pisatelj trezno in nepokrito popisuje svoje doživljanje, ko je bil še mlad poljski delavec, delavec pri cestni železnici in mornar, je odprla oči strmečemu in presenečenemu človeštvu.

Nastajala so protialkoholna gibanja. Državni tožilci, varstvene oblasti, zdravniki, ravnatelji jetnišnic so začeli objavljati podatke in statistike po krivdi alkohola povzročenih grehov, po alkoholnih prenehanjih in podedovane bolezni, vpliv alkohola na kriminala, na umrljivost otrok in na zadovanje rojstev. Vedno bolj strastno so v javnosti obravnavali vprašanje, ali in kako naj se bori država proti alkoholizmu.

Težko je povzeti vse vzroke, ki sta jih navedli obe stranki za in proti alkoholizmu. Dobra merica človeku večkrat dobro de in ga razveseli. Kdor hoče zadeti alkohol, zadene tudi to veselje; najlepše narodne pesmi pri vseh narodih so napičnice, največje pesnitve in umetnine se porode, ko je poet malo »okajen«; tudi hranišne vrednosti ni kar tako podcenjevali, so pravili — »mokric«.

»Suhic Amerikanci so te dokaze hitro odpravili. Ameriško javno mnenje, prebujeno po Londonovi knjigi, je zahtevalo in hotelo učinkovito rešitev alkoholnega vprašanja. Pod vplivom Cerkve, državnih oblasti, ženskih društev in drugih gibanj se Amerikanci izglasovali spremembo ustave. Začela se je vlada »suhic«, nastopila je doba znamenite prohibicije.

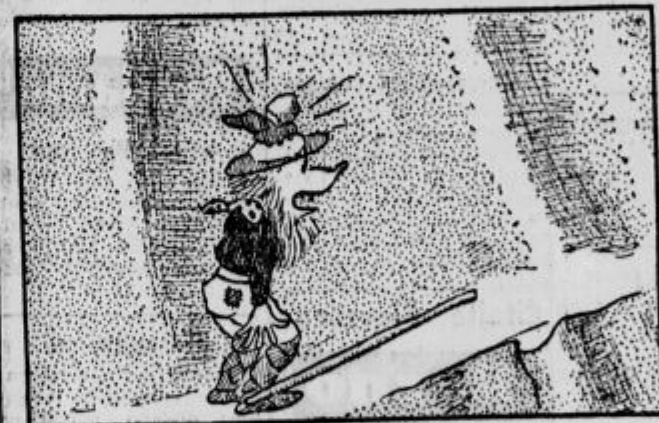
Prišlo je, kar je moralo priti. Uživanje alkohola v vsaki obliki je znatno nazadovalo, škoda pa, ki jo je alkohol povzročeval prej, tudi sedaj ni prenehala. Rojem tihotapev se je odprla nova dobičkonosna obrt, namesto naravnega alkohola so začeli izdelovati nadomestek, metilni alkohol iz lesnega cveta in gorilnega spirita. V Newyorških bolnišnicah se je podesetorilo število bolnikov, ki so iskali pomoč zaradi zastrupljenja z alkoholom... Zaradi tega v Evropi nikjer niso vpeljali popolne prohibicije. Ukinitev prohibicije v Ameriki seveda tudi Evropi ni dala novih pobud v tej smeri.

Stari svet je bil v borbi proti alkoholizmu bolj »širokoprstne«. V Belgiji so prepovedali pridelovanje težkih opojnih pijač, tako da jim je preostalo le njihovo pivo (Belgijci pijejo sorazmer-

Otroški kotiček

Mihčeve čudovite dogodivščine

(45) Toda Mihec je kmalu iztuh-tal rešitev tudi iz te zagate. Pobral je kamen in ga vrgel na prvega stražarja. Zadel je njegovo palico tako, da se je zlomila. Če bi ga zadela strela z jasnega neba, bi stražar ne bil bolj osupel in prestrašen, kakor je bil sedaj. Ker si tega ni znal razlagati drugače, je začel sumiti svojega sodruga.

(46) V tem pa je že priletel drugi kamen drugemu stražarju na glavo. Ta pa je brez vsakega premišljevanja prisodil tako surovo dejanje prvemu stražarju ter je ves besen stekel k njemu, da bi z njim obračunal.

vprašal za njih, če bi vedel, koliko so tare, čeprav še kljub svojim letom mladostno izgledajo... »

Gospod ravnatelj ni bil samo dober srčen, ampak tudi uviden in je takoj odredil, da pri podatkih za osebni register uradnikov ne smejo vpisovati pri damah rojstnega leta.

Ptuj

Seznam davčnih zavezancev na pridobnino, katerih predmeti se bodo razpravljali pred davčnim odborom, je razglašen na vpogled na mestnem poglavarstvu in v pisarni Zdrženja trgovcev za mesto Ptuj v Narodnem domu.

Vpisovanje v trgovsko nadaljevalno šolo v Ptuj bo v nedeljo, dne 29. t. m. od 9 do 12 v meščanski šoli. Lanekoletni učenci prinesejo s seboj le spricevalo o dovršenem II. razredu. Oni pa, ki se vpišejo na novo, se morajo izkazati z naslednjimi dokumenti: zadnje spricevalo ljudske ali srednje šole, učno pogodbo, krstni list ali episke iz katoliške knjige in potrdilo zdravnika o zdravju. Zadoštuje potrdilo, ki je bilo izdano ob sprejetju v uč. če ni nad 3 mesece staro ali potrdilo zdravnika bolniške blagajne. Vsak učenec izpolni predpisano prijavo, ki jo skupno z dokumenti preda vpisovalni komisiji. Šolnina znaša za učence trgovcev, ki so člani trgovskega gremija za mesec Ptuj 100 din, za vse ostale pa 200 din. Plača se po možnosti pri vpisu ali pa pri vpisu polovico, ostalo pa najpozneje do 1. januarja 1941. Popravni izpiti se bodo vršili za oba razreda 20. t. m. od 15. do 19.

V soboto je umrl na Zgornjem Bregu v Ptuj g. Ivan Preac, svoječasní restavratör »Slona«. Pokopali so ga v ponedeljek. Naj počiva v miru!

Nesreči. V Slovenji vasi je padel z voza 26 letni delavec Jožef Vorsič in si pri tem zlomil levo nogo. — Pri Sv. Lovrencu v Slovenskih gorah je neznan kolear podrl 84 letnega upokojenca Leopolda Sajda. Starček je padel v občinski jarek tako nesrečno, da je obležal nezavesten s težkimi notranjimi in deloma tudi zunanji poškodbami. Oba nesrečenca se zdravita v ptujski bolnišnici.

Povodnji pri Ptuj. Zadnje deževje je povzročilo, da so potoki Grajena, Rogoznica in tudi Dravinja zelo narasli, tako da je voda nekod že poplavlila vrtove, polja in travnike. Tudi po cestah je ponekod veliko vode. Nekaterim posestnikom je prišla tudi v kleti. Poročila prihajajo, da je zelo nevarno narasla posebno Dravinja, ki je onemogočila ponekod ves promet. Tudi Drava zelo narašča.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju

Odlikovan je bil ob priliki kraljevega rojstnega dneva z redom Sv. Save V. stopnje naš župan Jakob Tumpej. Čestitamo!

Škofja Loka

V ponedeljek v pozni večerni uri se je izvršil predzren vlom na Spodnjem trgu. V izloženem oknu je imel čevljar Hafner več izvršenih čevljev, pozabil pa je zapreti izlozbo z železno roletom, ker se je pač čutil varnega, saj je vajuence spal v delavnici. Okrog pol 11 zvečer pa je neznan ljubitelj tuje lastnine mirno odprl s ključem izlozbeno okno in pobral 7 parov čevljev ter jo popihal v neznano smer. Ko se je čez nekaj časa vajuence prebudil, je opazil tatvino in nato se je začel dramatično tek za tatom, ki ga pa ni bilo mogoče zaslediti. Kakor vidimo, niso pri nas samo taki, ki se le v teorijah in lepih besedah navdušujejo za skupno lastnino, temveč so tudi taki, ki svojemu prepričanju dajo duška tudi v dejanju. Saj so pri nas zadnje čase tatvine kar na dnevnom redu. Tam pod Kamninikom je pred kratkim neki deček sekal zeljnaté glave, drugod pa se pobira krompir, fižol itd. Zandarmerija ima vse polno dela, ker ji delajo preglavice nekateri sinovi boljše družbe z raznimi letaki in tajnimi društvi, kar jim ni v čast.

Jesenice

Draginja na Jesenicah je menda znana že po celi državi. Saj je tudi najdražje mesto — le Bled ob sezoni je podoben Jesenicam. Srečni ljubljanci, si marsikdo misli, ko čita v dnevaških, da je cena krompirja po 1.50 din za kg — pri nas kar po 2.50 din za kg, češple po 4.50 din kg, na visoki Gorenjski so menda boljše kvalitete, ki se kar med vožnjo podraže za 3.50 din pri kg. Tako tudi druge življenjske potrebščine na tržnem prostoru. Kje je vendar meja, kjer se bo ustavilo dviganje cen. Vse gleda Jesenice, češ, da so zlata jama, da se kar kopljejo v denari. Kje naj se preživljajo državni uslužbenci, vpokojenci in še nešteto drugih, ki imajo majhne dohodke. Potrebno je, da oblast poseže vmeš v otrogo uredi kontrolo nad cenami. Pr. v tako je s kurjavo, posebno za drva je veliki križ, še dobiti jih je težko in še te na restu v Zirovnici, v Dovjem ali Kranjski gori stanejo 160 dinarjev. (Zda) pa še prevoz žaganja, pa smo kar na 180 din.

Vse za pisarno in za šolo v trgovini Krekovega doma.

Fantovski odsek ima jutri (četrek) rvečer ob 8 v čitalnici redni letni občni zbor. Za članstvo obvezno, starešine in prijatelji vabljani.

Letalo je pripravljeno za nočni polet

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženski oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolijska, 3 mm visoka petlinjska vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Pouk

Uspešen klavirski pouk daje ga. Jemec, Poljanski nasip 10-II. Ukovina 60 dinarjev.

Za nameščenje

nuno potrebujete znanje stenografije in strojepljenja. Vpišite se v poseben tečaj na Trgovskem učilišču Robida, Ljubljana, Trnovska ulica 15. Vpisovanje in pojasnila v pisarni. Šolnina nizka, u

Stanovanja

Trisobno stanovanje iščem v mestu. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Točen plačnik« 14.083. c

Auto-motor

Avtomobilski stroj z gonilom, Fiat 512, komplet, napredaj. Kraljič, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. (f)

Odkod beseda tramvaj

Velika angleška jezikoslovka sir James Murray in M. Skeat zatrjuje, da sta dognala izvor besede tramvaj. Doslej niso prav vedeli, je li korenina te besede angleška ali skandinavka. V švedščini pomeni tram, štor ali parobek, tramvaj pa pol, ograjena z drevjem. S to razlago niso bili zadovoljni. Po daljšem iskanju so našli drugo razlago. Ko so izključili možnost nizkonežnega pokretnosti te besede, so prišli do zanimivega odkritja, da je živel nekoč na Angleškem zelo vesel gradbeni podjetnik. Pisal se je Outram, delavec pa so mu pravili »oče Tram«. On je zgradil cesto od Temze do Croydena. Po graditeljevem imenu so jo imenovali Tramsway. Ko so pozneje položili tračnice za cestno železnico, so jo zaradi priprostosti začeli nazivati tramvaj. Če ta razlaga res odgovarja dejstvu, je drugo vprašanje.

RAZGLAS LICITACIJE

Osrednji urad za zav. delavcev bo imel v Prostorih Okrožnega urada za zav. delavcev v Ljubljani dne 30. sept. 1940 ob 11 drugo javno ponudbeno licitacijo za oddajo del pri gradnji nove ekspoziture ljubljanskega OUZD v Celju. Licitirajo in oddajo se vsa gradbena in obrtniška dela obenem razen instalacijskih del centralne kurjave in sanitarne opreme.

Vzorci za sestavljanje ponudb se lahko dobe vsak dan pri tehničnem odseku Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu ali pri Okrožnem uradu za zav. delavcev v Ljubljani med uradnimi urami za 100.— din.

Zagreb, 14. septembra 1940.

Štev. 50.458-1940

**OSREDINI URAD
ZA ZAVAR. DELAVCEV**

Rn 1661

Alphonse Daudet:

Jakec

Prevedel Fišer Franc

Med tem zabavljanjem med obedi Jakec ni spregovoril niti besede; ostal je miren; hotel je, da bi ostal neopažen, da bi se izognil splošni slabi volji. Toda čim večji je bil d'Argentonov srd, tem bolj zoprna mu je bil deček. Kadar mu je nihal pijake, so se mu tresle roke in obrvi je mršil, kadar ga je gledal; vse to je malega Jakeca opozarjalo na to sovražstvo, ki čaka samo na povod, da bi izbruhnilo.

IX.

Belizar se prvič pojavi

Da bi ugodila potrebi po spremembi kraja, ki preganja vse lenuhe, sta d'Argenton in Sarlota nekega popoldneva odšla v Corbeil. Jakec je ostal sam z materjo Archambauld; ker je grozila huda nevihta, se je moral odreči svojemu izprehodu po gozdu. Nebo juljskega dne je bilo nasičeno s soparo in bakreno-rdečo okrog črnih oblakov, odkoder je prihajalo votlo grmenje. V trenutku je vsa dolina potemnela, onemela, postala zapuščena in nepremično čakala, kot je to običajno pred vremensko spremembo.

Čuvajevi ženi je šel deček, ki je bil brez dela in je postal okrog nje, na živce, zato je pogledala na nebo in mu rekla:

»Veste kaj, gospod Jakec! Dežja še ni in preden bo tu, mi lahko nekaj ustrežete. Pojdite tja do ceste, pa mi natrgajte malo trave za moje zaičke.«

Deček je bil srečen, da bo lahko kaj koristnega napravil; brž se je s košaro v roki zapodil po poti iz Jelšova do ceste, ki vodi v Corbeil in pričel iskati ob robu jarkov eve-

43

točih materinih dušic in drugih drobnih rastlin, ki jih zajci radi glodajo.

Kolikor daleč je seglo oko, se je odvijala bela cesta, pokrita z drobnim, mehkim in žarečim prahom, ki je pobarval gosto zelenje velikih brestov in ves gozdni porob z umazano sivo barvo. Vsa zapuščena je bila ta cesta, niti enega pešca ni bilo, niti enega voza; še večja je bila videti v svoji samotni. Jakec je bil na dnu jarka in se je žuril z nabiranjem, ker se je približevalo grmenje nevihte. Nenadoma je zaslišal pred sabo oster in monoton glas:

»Klobuki! Klobuki! Klobuki!«

In nato nižji glas: »Slamniki! Slamniki! Slamniki!«

Bil je eden izmed krošnjarjev, ki potujejo po deželi s svojim blagom na hrbtu. Na ramah je imel nekakšno skladovalnico, koš, visoko zvrhan samih preprostih slamnikov. Korakal je težko, z muko; noge je imel na iks, velike rumene čevlje, na znotraj poševdrane in na obrazu se mu je brala bolečina kot ranjenec.

Ali ste že videli na cesti takega žalostnega potnika?

Nikdar ne ve, kam vodi daljnja cesta, če mu bo slučaj naklonil zavetje, prenočišče pod kakšnim kozolcem. V negotovost vodi ta cesta in videti je, kot bi nosila s seboj vso trudnost prehojene poti. Kmet vidi v takem potniku tujca, pustolovca. Sledi mu z nezaupljivim očesom in spremlja s pogledom do zadnje hiše v vasi. Pomiri se šele takrat, ko ga dolga, budna od orožnikov nadzorovana cesta spet sprejme na svoj tlak, kajti neznanec ne more biti drugega kot lopov.

»Klobuki! Klobuki! Klobuki!«

Komu neki ta ubogi zlodek kar naprej vpije? Nobene hiše ni videti! Ali vpije neigibnim občestnim kamnom ali pticem, ki se plašni in boječ skrivajo po hrastovih listih, ker se boje bližajoče se nevihte?

STROJI

Stroji — parne žage

V Javnih skladiščih, Tyrseva c. 33, so napredaj rabljeni stroji: krožna žaga, tražna žaga, premer koles 650 mm, majhen parni stroj 7 PS, generator dinamno, fabrikat: Egyesalt, Vellamosagi es Gepgyar R. T. Budapest G. V. 4.5 sz 27430 7 HP 110 Volt, 1210 obratov, kompl. dinamo fabrikat: »Elin« 110 volt 40 amper, 1940 obratov, 4 KW, 5 ks, 18 vagonetov, razmah koles 76 cm, leseni okvir daljine 1.80 cm, koricični reskalni stroj Kirchner, Leipzig, velikost mize 1000x900 mm, ter gater žage, krožne žage in jermen razne dimenzije.

Prodamo

Kislo zelje, repo

sarmo, novo, prvovrstno, po brezkonkurenčni ceni, dobavljam vsako množino. — Homan, Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 81. Telefon št. 35-39.

Ekonomično peč

»Kraljič peč«, ki se naloži s premogom le enkrat dnevno, potem pa greje ves dan enakomerno, dobite v vseh velikostih pri A. Sementič in drug, Ljubljana, Miklošičeva 15, telefon 21-21. (f)

VINA

Centralne vinarne v Ljubljani

bodo zadovoljila Vaše pivoce najbolji

TELEFON ŠTEV. 25-73

Obvesilo

Naročnike malih oglasov opozarjamo, naj naroče male oglase najkasneje do 6. ure popoldne v glavni upravi Kopitarjeva 6 ali pa v podružnici na Miklošičevi cesti

Uprava »Slovenca«

+

Umrli nam je naš ljubljani sin in brat, gospod

Anton Bertonec

kand. jur.

dne 17. septembra 1940. — Pogreb bo v četrtek, 19. septembra ob 3 pop. z Zal, kapela sv. Jakoba, k Sv. Križu.

Kranj, Jesenice, Ljubljana, dne 17. septembra 1940.

Žalujoča rodbina Bertonec, Mavčič Slavka, zaročenka, in ostalo sorodstvo.

Telefonski aparat

namizni, dobro ohranjen, napredaj. Vprašati po telefonu št. 34-40. (f)

Več dobrih peči

razne tehnične, pulte, stelaže in predale za moko kupite najceneje pri Jugoprometu, Golob Ivan, Celje, Krekova cesta. (f)

Koroške brusnice

dnevno sveže, razpošilja od 6 kg naprej Henrik Cehner, Libelče, želez. postaja Dravograd-Meža.

Posvetva

V okolici Kranja kupim dobro zaraščeno gozd. Foto Jug. Kranj.

Lepa parcela

St. Vid-Vizmarje, primeren za vsako obrt, ugodno napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 14.063.

Hišo

donosno, od 500.000 do 1.500.000 din kupim. Plačam takoj. Točne ponudbe upravi »Slovenca« pod »V Ljubljani« 14.002. (p)

Parcele napredaj

v St. Vidu in v Vizmarjih. Polzevedbe: Vizmarje 78 (nasproti Mizarke zadruge). (p)

Stanovanjsko hišo

od 200.000 do 400.000 din kupim. Popis in ceno pošljite upravi »Slovenca« pod »Tuči dve« 14.004. (p)

Hišo z vrtom

Bežigrad, Ježica, Celovška cesta, od 300.000 do 600.000 din, takoj kupim za gotovino. — Se danes ponudite upravi »Slov.« pod »Odpotujem« 14.005.

Lepe parcele

ali več hiš kupim v Ljubljani, skupno do treh milijonov, ki so že naloženi v ljubljanski banki. — Resni prodajalci pošljite opise s cenami na upravo »Slovenca« pod »Jugoslovan v tujini« 14.000. (p)

SANITARNE PREDMETE:

kopalne kadi, umivalnike, klozete, stenske školjke, armature, vodovodne in svinčene cevi, fitege itd. — dobite še vedno ugodno v Železnini

FR. STUPICA, Ljubljana, Gosposvetska cesta šte. 1

+

Dotrpel je in odšel k ljubemu Bogu naš dobi in ljubljani sin

Joško

drugošolec III. državne realne gimnazije

Pogreb bo v sredo, dne 18. septembra, ob pol štirih popoldne z Zal — kapela sv. Marije — k Sv. Križu.

Kamnik, dne 17. septembra 1940.

Žalujoča rodbina Abramčič in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Iz vsega srca se zahvaljujem vsem, ki ste nam ob tragičnem udarcu usode izkazali svoje sočutje in s tem lajšali težo gorja; tisočera hvala vsem, ki ste spremili na zadnji poti ter se v govorih poslovlili od

dr. Alfonza Wankmüllerja

Frída dr. Wankmüllerjeva

+

V cvetju mladosti nas je zapustila naša nad vse ljubljena, nepozabna hčerka, sestra in zaročenka, gospodična

Herminca Kolbezen

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v četrtek 19. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti na farno pokopališče.

Trbovlje, Maribor, Rajhenburg, Chicago, dne 17. septembra 1940.

Globoko žalujoči:

Hermina, mama; Herman, brat; Razboršek Edí, zaročenec; rodbina Voikar, Gaspari, Berger in ostalo sorodstvo.

spravite svoje klobuke v naši hiši, ki je tu blizu.

Nesrečnež je ponudbo s hvaležnostjo sprejel. Polet je njegovo krošnjarenje tako tvegano!

Zdaj torej hitita po cesti, nato se vzpenjata po kameniti poti, da bi ušla nevihti, ki jima je za petami. Mož je hitel, kolikor je mogel, trudil in napenjal se je, da je bilo kar čudno, hodil po prstih svojih čevljev, pri vsakem koraku dvigal visoko noge, kot bi kamenje bilo žerjavica.

»Ali vas kaj boli?« je vprašal Jakec. »Oh, da, vedno! Čevlji mi tiščijo. Prevelike noge imam, vidite, in ne morem dobiti zanje primerne obutve. To je pri hoji zelo mučno. Oh, če bi kdaj bil bogat, bi si dal napraviti par čevljev nalašč zame, po meri.«

In hodil je naprej! Potil se je, spotikal, stopal in poskakoval na grapavi strni poti in od časa do časa zaklicah svoj običajni, otožni:

»Klobuki! Klobuki! Klobuki!«

Prišla sta na Jelšove. Krošnjar je svojo skladovalnico okroglih klobukov odložil v veži in tam skromno obstal. Toda Jakec je hotel, da bi se vsedla v obednico.

Kar sem pojdit, dragi moj, kar sedite! Popili boste kozarec vina in nekaj pojedli.

Ta pa se je branil in obotavljal. Končao se je vdal in se hvaležno nasmehnil:

»Pri moji veri! Dragi gospodič, ker že tako hočete, ne smem odkloniti.«

»V Draveil sem pravkar pojedel skorjo kruha, pa saj veste, da je človek še vedno malo lačen, čeprav vstane od obeda.«

Mati Archambauld je bila kot žena gozdnega čuvaja pač kmetica in se je sveto bala vseh potepuhov. Namrdnila se je, toda kljub temu postavila na mizo hlebček kruha in velik kozarec vina.

Tako! In sedaj še malo suhega mesa! je Jakec odločno zapovedal.

Vsedel se je na kup kamenja in še vedno kričal; nato si je z rokam obrisal čelo. Jakec je medtem z druge strani ceste opazoval njegov grdi, razorani obraz nedoločene starosti, vnete, mežikajoče oči, gosto rumenkasto brado in spačena usta in zobe, koničaste in redke kot pri volku. Toda pri vsej njegovi zunanosti je človeku najbolj padel v oči silen izraz trpljenja, nema tožba njegovih motnih oči, zavaljenih ustnic, tega pomanjkljivega, groznega obraza, o katerem bi človek mislil, da je ostanek prazgodovinske dobe. Nesrečnež si je bil nedvomno v svesti svoje strašne zunanosti, ker se je prikupljivo nasmehnil dečku, ki ga je opazoval nekoliko nezaupljivo. A ta smeh ga je napravil še gršega, milijon majhnih gubic se mu je nabralo okrog ust in oči. Kljub temu pa je imel obraz tako dobrodušen, da se je Jakec brž pomiril in naprej trgal svojo travo.

Nenadoma je grom čisto blizu pretresel nebo in vso dolino. Čez cesto je planil piš, dvignil prah in odšuštel skozi veje.

Mož se je dvignil in s skrbjo na obrazu opazoval oblake. Nato se je obrnil k Jakcu, ki ga je tudi grom dvignil, in ga vprašal, če je do vasi še daleč.

»Približno četrte ure,« je odgovoril deček.

»Joj, dobri Bog!« je dejal ubogi krošnjar, »pred dežjem ne pridem do nje. Vse klobuke mi bo zmohilo. Preveč sem jih vzel in moja plahta je premajhna, da bi jih mogel vse pokriti.«

Jakec je sočutno zmajal z glavo, videč njegov obup. Odkar je namreč bil na svojem slavnem potovanju, so se mu vsi takile pešci smilili.

»Halo! Krošnjar! Krošnjar!« je klical za možem, ki je že odhajal šepajoč, prestavljajoč z vsemi svojimi močmi, toda brez posebnega uspeha, svoje krive noge. »Če hočete, lahko

Urednik: Viktor Centič